

Kristillisdemokraatit

Arvoihin suuntautuva aatepuolue

Lyhyt historiikki

Ruotsalainen puolue nimeltä Kristen Demokratisk Samling (KDS) eli kristillisdemokraattinen kokoomus perustettiin vuonna 1964. Puolueen ensimmäinen puheenjohtaja oli Birger Ekstedt. Ekstedtin kuoleman jälkeen Alf Svenssonista tuli puolueen puheenjohtaja vuonna 1973, ja tätä virkaa hän hoiti aina vuoteen 2004, jolloin Göran Hägglund valittiin uudeksi puolueen puheenjohtajaksi. Vuonna 1996 puolue vaihtoi nimensä kristillisdemokraateiksi (Kristdemokraterna, kd).

Vaalien tulokset

Puolueen vaaleissa saavuttamat äänimäärät olivat melko vähäisiä monina vaalivuosina. Ne vaihtelivat 1,4 prosentin ja 1,9 prosentin välillä vuosina 1964-1982. Vuoden 1985 vaaleissa puolue solmi vaaliliiton keskustapuolueen kanssa. Vaalikartellissa ääniä tuli 2,6 prosenttia ja puolue sai yhden paikan valtiopäivillä. Alf Svensson tuli valituksi. Vuoden 1988 vaalien edellä vaaliyhteistyö lakkasi ja puolue sai 2,9 prosenttia äänistä ja jäi ilman valtiopäiväedustusta.

Vuoden 1991 vaaleissa puolue koki läpimurron ja sai 7,1 prosenttia äänistä. Valtiopäiville valittiin 26 edustajaa ja puolue sai myös hallitusvastuun yhdessä keskustapuolueen, kansanpuolueen ja maltillisen kokoomuksen (moderaattien) kanssa. Kristillisdemokraatit saivat kolme ministerinsalkkua hallituksessa. Puolueenjohtaja Alf Svenssonista tuli kehitysapuministeri ja varaulkoministeri, Inger Davidsonista siviiliministeri ja Mats Odellista liikenneministeri.

Vuoden 1994 vaaleissa puolue sai 4,1 prosenttia äänistä ja 15 valtiopäiväpaikkaa. Puolueesta tuli jälleen oppositiopuolue..

Vuoden 1998 vaaleissa puolue sai 11,8 prosenttia äänistä ja 42 kristillisdemokraattista edustajaa valtiopäiville.

Viime valtiopäivävaaleissa, jotka pidettiin vuonna 2002, kristillisdemokraatit saivat 9,1 prosenttia äänistä ja 33 edustajaa valtiopäiville.

Jo puolueen perustamisesta lähtien se sai edustajia kunnanvaltuustoihin eri puolilla Ruotsia. Tämä edustajuus on jatkuvasti lisääntynyt ja laajeni vähitellen vuosien mittaan koskemaan myös maakäräjiä. Siten puolueen luottamushenkilöt hankkivat poliittista pätevyyttä ja parlamentaarista kokemusta.

Kristillisdemokraatit ovat nykyisin edustettuina myös EU-parlamentissa, jossa puolueella on yksi paikka.

1987 – uusi ohjelma ja uusi nimi

Vuonna 1987 puolue uudisti täysin ohjelmansa ja vaihtoi nimensä kristillisdemokraattiseksi yhteiskunta puolueeksi (Kristdemokratiska Samhällspartiet, lyhennettynä KdS). Vuonna 1993

ohjelmaa uudistettiin jälleen ja vuonna 1996 puolueen nimi muutettiin taas kerran. Uusi nimi on Kristdemokraterna (kristillisdemokraatit). Puolueen vertauskuva on valkokuokko tummansinistä taustaa vasten. Nykyinen periaateohjelma hyväksyttiin puolueen valtakunnallisessa kokouksessa Piitimessä vuoden 2001 kesäkuussa.

Puolue on vuodesta 1984 lähtien ollut kristillisdemokraattisen internationaalisen, CDI:n jäsen. Vuonna 1995 puolueesta tuli EPP:n täysvaltainen jäsen. EPP on Euroopan kristillisdemokraattisten puolueiden yhteenliittymä.

Tärkeimmät kysymykset

Puolueen profiilissa on korostettu etiikan/moraalin merkitystä hyvälle yhteiskunnalle, perheen ja koulun perustavaa merkitystä, hoito- ja huoltokysymyksiä sekä kansainvälistä solidaarisuutta.

Tällainen on organisaatiomme

Kristillisdemokraattinen puolue (kristillisdemokraatit) on poliittinen puolue, joka yhdessä jäsenliittojensa, kristillisdemokraattisen nuorisoliiton (KDU), kristillisdemokraattisen naisliiton ja kristillisdemokraattisen senioriliiton kanssa työskentelee kristilliseen ihmisenäkemykseen ja arvopohjaan rakentuvan demokraattisen yhteiskunnan puolesta.

Kristillisdemokraateilla on tätä nykyä runsaat 24 000 jäsentä ja puolueen organisaatio koostuu pääasiassa kolmesta tasosta: paikallisosastosta (joka tavallisesti vastaa kuntaa), piiristä (joka vastaa lääninä) ja valtakunnan järjestöstä (koko valtakunta). Valta lähtee jäsenistä. Jäsenet käyttävät vaikutusvaltaansa suoraan paikallisosaston tasolla ja jäsenten valitsemien edustajien välityksellä piirin ja valtakunnan järjestön tasolla.

Jokaisella jäsenellä on oikeus tehdä ehdotuksia siitä mitä mieltä kristillisdemokraattien tulisi olla erilaisissa poliittisissa kysymyksissä. Tämä tehdään kirjoittamalla aloite Kristillisdemokraattien valtakunnankokoukselle (kongressille). Puoluekokous käsittelee kaikki aloitteet, vaikka puolueen paikallisosasto tai piiri eivät tukisikaan ehdotusta.

Paikallisosastot

Jokainen jäsen kuuluu paikallisosastoon, tavallisesti asuinpaikkakunnallaan. Paikallisosaston korkein päättävä elin on vuosikokous. Kaikilla jäsenillä on oikeus olla läsnä vuosikokouksessa, tehdä aloitteita ja äänestää. Vuosikokouksessa valitaan paikallisosaston johtokunta, jonka tehtävä on johtaa paikallisosaston työtä vuosikokousten välissä. Vuosikokouksessa valitaan myös edustajat, jotka edustavat paikallisosastoa piirin vuosikokouksessa (distriktsstämman).

Paikallisosasto vastaa kunnallispolitiikan hoidosta, jäsenhankinnasta ja kristillisdemokraattiselle politiikalle myönteisen mielipiteen muokkauksesta. Se järjestää koulutusta ja toimintaa sekä hoitaa vaalityötä. Paikallisosaston johtokunta päättää, ketkä edustavat puoluetta kunnan lautakunnissa. Lisäksi paikallisosasto vastaa siitä, että jäsenten vuosikokouksessa tekemät päätökset toteutetaan.

Piirit

Kaikki paikallisosastot kuuluvat piiriin. Piirin vuosikokous (distriktsstämman) on piirin korkein päättävä elin. Kaikilla jäsenillä on oikeus olla läsnä vuosikokouksessa ja tehdä aloitteita.

Äänioikeus on kuitenkin vain niillä, jotka paikallisosastot ovat valinneet ehdokkaikseen. Piirin vuosikokouksessa valitaan piirihallitus, joka vastaa maakäräjä- ja aluepolitiikasta ja niiden valinnasta, jotka edustavat puoluetta maakäräjien/alueen eri lautakunnissa ja johtokunnissa. Piirin vuosikokouksessa valitaan myös piirin edustajat puolueen valtakunnalliseen kokoukseen.

Piirihallituksen tehtävä on johtaa piirin työtä vuosikokousten välisenä aikana ja toteuttaa piirin vuosikokouksen tekemät päätökset. Piiri tukee paikallisosastoja niiden jäsenhankintatyössä, koulutuksen ja toiminnan järjestämisessä, kunnallispolitiikan hoidossa jne. Se vastaa myös niiden tehtävien ratkaisemisesta, jotka ovat liian laajoja yksittäiselle paikallisosastolle ja jotka helpommin ratkaistaan yhteistyössä useampien paikallisosastojen kanssa. Kun vaalit lähestyvät piiri johtaa alueellista vaalityötä ja järjestää yhteen vaalityön piirin alueella.

Jokaisella piirillä on kanslia ja useimmilla piireillä on palveluksessaan myös niin kutsuttu asiamies.

Valtakunnan järjestö

Puolueen korkein päättävä elin on valtakunnallinen puoluekokous, joka pidetään joka vuosi juhannuksen jälkeisellä viikolla. Valtakunnallinen kokous, jossa on noin 300 äänioikeutettua edustajaa, päättää puolueen politiikasta ja valitsee puoluehallituksen. Puoluehallitus johtaa puoluetta puoluekokousten välillä ja puoluehallituksen puheenjohtaja on puoluejohtaja Göran Hägglund. Puoluehallitus johtaa puolueen valtakunnallista politiikkaa ja on vastuussa siitä. Puolueen organisatorista kehitystä johdetaan tukemalla piirien ja paikallisosastojen työtä. Puoluehallituksella on apunaan kanslia (puolueen pääkonttori), joka sijaitsee Tukholman Vanhassa kaupungissa.

Lokakuussa valitaan joka vuosi puoluevaltuusto. Puoluekokouksen tavoin puoluevaltuustossa on piirin ja puoluehallituksen edustajia. Puoluevaltuuston tehtävä on päättää puolueen budjetista ja toimintasuunnitelmasta sekä vaalien suunnittelusta. Lisäksi puoluevaltuusto käsittelee puolueen organisaatiota koskevia aloitteita.